

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KUVEYT DEVLETİ ARASINDA HUSUSİ
HUKUK, TİCARET VE CEZA HUKUKU KONULARINDA HUKUKİ VE
ADLİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 9.4.2000 Sayı:24015)

Kanun No
4557

Kabul Tarihi
4.4.2000

MADDE 1. – 24 Mart 1997 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususi Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
KUVEYT DEVLETİ
ARASINDA
HUSUSİ HUKUK, TİCARET VE CEZA HUKUKU KONULARINDA
HUKUKİ VE ADLİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti, egemenlik ve hakların eşitliği prensiplerine saygı ile,

Hususî hukuk, ticaret ve ceza hukuku konularında karşılıklı adli işbirliğinin daha da geliştirmek arzusu ile,

Bir anlaşma akdolanmasını kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

BÖLÜM 1

HUSUSİ HUKUK VE TİCARET HUKUKU KONULARINDA ADLİ İŞBİRLİĞİ

MADDE 1

Âkit Tarafların uyrukları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde kişisel ve mülkiyet haklarını ilgilendiren konularda hukukî korumadan, bu Tarafın vatandaşlarının tabi olduğu şartlarla aynı şekilde yararlanırlar.

MADDE 2

Âkit Tarafların uyrukları, diğler Tarafın ÷lkesinde hak ve menfaatlerinin müdafaası için mahkemelere ve diğler adlî makamlara serbestçe ve kolayca müracaat hakkına sahiptirler.

Diğler Âkit Tarafın uyruklarının tabi olduğu şartlarla mahkeme önüne çıkabilirler, noterlere başvurabilirler, dilekçe verebilirler, dava açabilirler ve temyiz talebinde bulunabilirler.

MADDE 3

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “hususî hukuk” deyimi ticarî hukuk konularını da kapsayacaktır.

Bu Anlaşmanın hükümleri, kendisinden yardım istenilen Tarafın mevzuatına aykırı düşmedikçe, kişi hallerine ilişkin konularda da uygulanır.

MADDE 4

Bu bölümün hükümleri, Âkit Taraflardan birinin ÷lkesinde, bu Tarafın Anayasasına ve kamu düzenine uygun olarak teşekkül etmiş bulunan veya teşekkülüne müsaade edilmiş olan bütün tüzelkişiler için de uygulanır. Bu tüzelkişilerin dava ehliyeti, bunların merkezinin ÷lkesinde bulunduğu Tarafın mevzuatına göre belirlenir.

MADDE 5

Hususî hukuk konularında adlî yardım, adlî ve gayrî adlî belgelerin tebliğini, istinabeleri, keşfi, bilirkişi, tanık ve tarafların dinlenilmesini kapsar.

MADDE 6

Âkit Taraflardan birinin uyruğu, diğler Âkit Tarafın adlî makamları önüne çıktığında, sadece yabancı olması veya bu Taraf ÷lkesinde ikametgâhı, meskeni veya iş merkezinin bulunmaması gerekçesiyle kefalet, teminat akçesi veya taahhüt senedi ile yükümlü tutulamazlar. Aynı kural, adlî makamlara başvurma için gerekli her türlü ödemeler bakımından da uygulanır.

MADDE 7

1. Âkit Taraflardan birinin ÷lkesinde düzenlenen veya mevzuatına uygun olarak yetkili makamınca tasdik edilen bir belge, diğler Tarafın ÷lkesinde başka bir tasdik işlemine tabi olmadan tanınacaktır. Bu husus, her iki Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak tasdik edilen özel belgeler için de geçerlidir.

2. 1. bent hükümleri Âkit Tarafların yetkili makamlarınca usulüne uygun olarak tasdik edilen belge örneklerine de uygulanır.

3. Âkit Taraflardan birinin makamlarının yetkisi dahilinde düzenlenen ve resmî sayılan bir belge, diğler Âkit Tarafın ÷lkesinde de resmî sayılır.

Bir belgenin doğruluğu hakkında ciddi kuşku bulunması halinde, belgenin doğruluğu yetkili makamlar aracılığıyla araştırılacaktır.

MADDE 8

1. Her iki Âkit Tarafın uyrukları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde, adlî müzâheretten, bu Âkit Devletin vatandaşlarının tabi olduğu aynı şartlarla yararlanacaklardır.
2. Adlî müzâheret talepleri en süratli şekilde karşılanacaktır.
3. Adlî müzâheret taleplerinin iletilmesi, kabul edilmesi ve karara bağlanması konularında yetkili makamlarca yapılan tüm işlemler ücretsizdir.

MADDE 9

1. Başvuru sahibinin malî ve ailevî durumu hakkındaki belge, ülkesinde ikametgâhı veya meskeninin bulunduğu Âkit Tarafın yetkili makamı tarafından düzenlenir.
2. Başvuru sahibi üçüncü bir devlette oturuyor ise bu belge, başvuru sahibinin bağlı bulunduğu diplomatik veya konsolosluk misyonu tarafından düzenlenir.
3. Masraf ve ücretlerden muafiyet talebinin gönderildiği adlî makam, gerektiğinde, başvuru sahibinin uyruğu olduğu diğer Âkit Tarafın yetkili makamlarından ek bilgi isteyebilir.
4. Ücretsiz adlî müzâheret talebi ile birlikte hukukî savunma talebinde de bulunulabilir.

MADDE 10

1. Ücretsiz adlî müzâheret talebi, başvuru sahibinin uyruğu olduğu Âkit Tarafın yetkili organları aracılığıyla da yapılabilir. Bu organlar başvuruyu, başvuranın malî ve ailevî durumunu gösterir belge ve ibraz ettiği diğer belgeler ile birlikte 8. maddeye uygun olarak, diğer Âkit Tarafın yetkili makamına gönderirler.
2. Adlî müzâheret talepleri, başvuru sahibi üçüncü bir devlet ülkesinde oturuyorsa, diplomatik veya konsolosluk misyonu aracılığıyla gönderilebilir.
3. Kendisinden yardım istenilen Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından sağlanan ücretsiz adlî yardım, adlî makamlar önünde yapılacak bütün usulî işlemleri kapsar.

MADDE 11

1. Âkit Taraflardan birisinin adlî makamı tarafından diğer Âkit Tarafın adlî makamına gönderilen istinabe talebi yazılı şekilde yapılacak ve aşağıdaki hususları ihtiva edecektir :
 - a) Talepte bulunan makam,
 - b) Mümkünse, kendisinden yardım istenilen makam,
 - c) Davanın konusu ve olayların kısa bir özeti,
 - d) Tarafların veya temsilcilerinin isimleri, adresleri, uyrukları veya hükûmî şahısların merkezi,
 - e) Yapılacak hukukî işlem,
 - f) Dinlenecek şahısların isimleri ve adresleri,

g) Dinlenecek kişilere sorulacak sorular veya tahkiki istenilen mevzu hakkında bir açıklama,

h) Araştırılması istenilen belgeler ve diğer eşyalar,

i) 12. madde muvacehesinde, uygulanması istenilen özel usuller,

j) Talebin mevzuu hakkında gerekli bilgiler ve özellikle tebligat evrakında muhatabın adresi ile tebliğ edilecek belgenin tanımı ve mahiyeti.

MADDE 12

1. İstinabeyi yerine getiren adlî makam, izlenecek metodlar ve usuller ile uygulanacak zorlayıcı tedbirler bakımından kendi kanununu uygular. Bununla beraber, istinabeyi yerine getiren Devletin iç mevzuatı ile ters düşmedikçe, yardım isteyen makamın izlenmesini istediği özel metod veya usulü takip edecektir.

2. Yardım isteyen makamın talebi halinde, ilgili tarafların ve mevcutsa temsilcilerinin katılabilmelerini sağlamak amacıyla, istinabenin yerine getirileceği tarih ve yer kendisine bildirilir.

3. Kendisinden yardım istenilen makam yetkili olmadığı takdirde, talebi yetkili makama gönderecek ve keyfiyeti yardım isteyen makama bildirecektir.

4. İstinabe, en seri şekilde yerine getirilir.

MADDE 13

İstinabe talebinin yerine getirilmesi aşağıdaki hallerde reddedilebilir :

a) Talep edilen Devlette, istinabenin yerine getirilmesi, adlî makamların yetkisine girmiyor ise, veya

b) İstinabenin gönderildiği Devlet, bunun yerine getirilmesini egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye düşüreceğini addediyorsa.

MADDE 14

1. Yardım istenilen makam, belgelerin kendi dilinde olması veya kendi dilinde tasdikli tercümesi ile gönderilmesi halinde, tebligatı kendi kanunlarına göre yapar. Aksi halde tebligat muhatabın kabul etmesi halinde yapılır.

2. Yardım istenilen Âkit Taraf, yardım isteyen Âkit Tarafın talebi üzerine tebligatı kanunlarına aykırı olmamak kaydıyla özel bir usul ile yapılabilir.

MADDE 15

1. Dinlenecek veya tebligat yapılacak şahsın adresinin doğru veya tam olmaması halinde, yardım istenilen Âkit Tarafın yetkili makamı adresin belirlenmesi için gerekli tedbirleri alacaktır.

2. Yardım istenilen adlî makam tebligatı yapmaya yetkili değilse, belgeleri re'sen yetkili makama gönderecek ve keyfiyeti yardım isteyen makama bildirecektir.

3. Yardım istenilen makam, 1 inci bent uyarınca alınan tedbirlere rağmen adresi tespit edemez ise, yardım isteyen makamdaki ek bilgi isteyebilir. İstenilen bilgiyi alamadığı veya tebligatı yapamadığı takdirde, belgeleri yardım isteyen makama geri gönderecektir.

MADDE 16

Tebliğat, yardım istenilen Âkit Tarafın kanunlarında öngörülen şekilde yapılır. Yardım istenilen makam tebligatın yapıldığını belgelendirir ve bu belgede, tebligatın yeri, tarihi ve tebligatın yapıldığı şahıs ile muhatabının alâkası belirtilir.

MADDE 17

Âkit Taraflar, diğer Âkit Taraf ülkesinde bulunan uyruklarına, bunların kabul etmeleri halinde, diplomatik veya konsolosluk temsilcileri aracılığı ile duruşma davetiyeleri, belgeler ve evrak tebliğ etme hakkına sahiptirler.

MADDE 18

Bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak istinabe yoluyla yapılan bütün adlî işlemler, yardım isteyen Âkit Tarafın yetkili makamınca yapılmış gibi hukukî değere haiz olacaktır.

BÖLÜM II

CEZAÎ KONULARDA, SUÇLULARIN İADESİ VE HÜKÜMLÜLERİN NAKLİNDE KARŞILIKLI YARDIMLAŞMA

KISIM I

CEZAÎ KONULARDA ADLÎ YARDIMLAŞMA

MADDE 19

1. Yardım talep edildiği anda cezalandırılması yardım isteyen Âkit Tarafın adlî makamlarının yetkisi içinde bulunan suçlarla ilgili soruşturmalarda, Âkit Taraflar, işbu kısımdaki hükümler uyarınca birbirlerine, karşılıklı olarak en geniş adlî yardımda bulunmayı yüklenirler.

2. Cezaî konularda karşılıklı yardımlaşma özellikle, hazırlık soruşturması ile ilgili işlemlerin infazı, sanık, tanık ve bilirkişi ifadelerinin tespiti, arama, zapt, belgelerin ve eşyanın ve tebligatların ve mahkeme kararlarının teslimi işlemlerini kapsayacaktır.

MADDE 20

Yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir :

1. Talebin ilişkin olduğu suç, kendisinden yardım istenilen Âkit Tarafça, siyasi suç veya buna murtabit suç veya sırf askerî suçla ilgili sayılıyorsa,

2. Kendisinden yardım istenilen Âkit Taraf, talebin yerine getirilmesini memleketinin egemenlik, güvenlik veya kamu düzenine hâlel getirecek nitelikte görüyorsa,

MADDE 21

1. Yardım istenilen Âkit Taraf, yardım isteyen Âkit Taraf adlı makamlarınca gönderilen, bir ceza davasına ilişkin ve 19 uncu maddenin 2 nci bendi kapsamındaki istinabe taleplerini, kendi mevzuatında öngörülen şekilde yerine getirir.

2. Tanıkların ve bilirkişilerin yeminli olarak ifade vermelerini isteyen Âkit Taraf, bu hususu açıkça talep eder. Yardım istenilen Âkit Taraf, mevzuatında bunu engelleyen bir hüküm yok ise talebi yerine getirecektir.

3. Yardım istenilen Âkit Taraf, talep edilen kayıtların veya belgelerin asıllarına uygunluğu onaylı örneklerini gönderebilir. Ancak yardım isteyen Âkit Taraf bunların asıllarının gönderilmesini açıkça talep ederse, yardım istenilen Âkit Taraf bu talebi yerine getirmek için her türlü çabayı gösterecektir.

4. Yardım isteyen Âkit Tarafa iletilen bilgi sadece adli makamlarının talebinde belirtilen amaçlarla kullanılacaktır.

MADDE 22

Yardım isteyen Âkit Taraf açıkça istediği takdirde, yardım istenilen Âkit Taraf istinabe işleminin yerine getirilme tarihini ve yerini kendisine bildirecektir. Görevliler ve ilgili kişiler, yardım istenilen Âkit Tarafa rıza gösterildiği takdirde, istinabenin yerine getirilmesinde hazır bulunabilirler.

MADDE 23

1. Yardım istenilen Âkit Taraf, gönderilmesi istenen eşya, kayıtlar veya belgelerin verilmesini, görülmekte olan bir ceza davası için zorunlu olması halinde geciktirebilir.

2. Yardım istenilen Âkit Taraf vazgeçmediği takdirde, istinabe işlemi için gönderilmiş olan eşya ile kayıtlar veya belgelerin asılları, yardım isteyen Âkit Tarafa, mümkün olan en kısa zamanda, yardım istenilen Âkit Tarafa iade edilir.

MADDE 24

1. Yardım istenilen Âkit Taraf, tebliğ edilmek üzere yardım isteyen Âkit Tarafa kendisine gönderilmiş olan adli müzekkereleri ve kararları tebliğ edecektir. Tebligat, yardım istenilen Âkit Tarafın mevzuatında öngörülen şekilde yapılacaktır.

2. Duruşmaya davetle ilgili tebligat talepleri, ilgili kişilerin adli merciler önüne çıkması için belirlenen tarihten en az iki ay evvel yardım istenilen Âkit Tarafa iletilecektir.

3. Her Âkit Taraf, cebre başvurulmaksızın, diğer Âkit Taraf ülkesinde bulunan uyruklarına kendi diplomatik veya konsolosluk görevlileri aracılığıyla belgeleri tebliğ etme hakkını saklı tutar.

MADDE 25

1. Yardım isteyen Âkit Taraf bir tanık veya bilirkişinin kendi adlı makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli görüyorsa, bu hususu davetin tebliği ile ilgili talebinde belirtir ve yardım istenilen Âkit Taraf bu tanık veya bilirkişiyi sözkonusu adlı makamlar önüne çıkmaya davet eder.

2. Yardım istenilen Âkit Taraf bu tanığın ve bilirkişinin cevabını, yardım isteyen Âkit Tarafa bildirecektir. Bu maddenin 1 inci bendinde öngörülen halde, talep veya davetler tediye olunacak tahmini tahsisatı ve ödenecek yol ve işe masraflarını gösterecektir.

MADDE 26

Yardım isteyen Âkit Tarafa bir tanığa veya bilirkişiyeye tediye olunacak işe bedeli dahil tahsisat ve ödenecek yol masrafları, bu kişinin ikâmet yerinden itibaren hesaplanacak ve en azından dinleneceği ülkede yürürlükte olan tarifeler ve yönetmeliklerde öngörülen miktarlara eşit olacaktır.

MADDE 27

1. Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet dolayısıyla yardım isteyen Âkit Tarafın adlı makamları önüne çıkan bir tanık veya bilirkişi, yardım isteyen Âkit Taraf ülkesinde, yardım istenilen Âkit Tarafın ülkesinden ayrıldığı tarihten önceki fiilleri veya mahkûmiyetleri için kovuşturulamaz veya tutuklanamaz veya şahsî hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

2. Aleyhine yapılan kovuşturma konusunu teşkil eden fiiller sebebiyle, yardım isteyen Âkit Tarafın adlı makamları önüne celbedilen bir kişi, hangi uyrukta olursa olsun, yardım istenilen Âkit Tarafın ülkesinden ayrıldığı tarihten önce var olup, celpnamede belirtilmeyen fiiller veya mahkûmiyetler yüzünden yardım isteyen Âkit Taraf ülkesinde kovuşturulamaz veya tutuklanamaz veya şahsî hürriyetinden herhangi bir şekilde yoksun bırakılamaz.

3. Bu maddede öngörülen dokunulmazlık, yardım isteyen Âkit Tarafın adlı makamlarınca, bu Taraf ülkesinde bulunmasının gerekli görülmediği tarihten itibaren 15 gün içinde, tanık veya bilirkişi veya kovuşturulan kişinin bu ülkeyi terketmek imkânına sahip olduğu halde terketmemesi veya terkedipte bu ülkeye geri dönmesi halinde son bulur.

MADDE 28

1. Bir ceza kovuşturması için gerek duyulan ve yardım isteyen Âkit Taraf adlı makamlarınca talep edilen adlı sicil özetleri ve buna ilişkin bilgi, yardım istenilen Âkit Tarafa, kendi adlı makamlarına benzeri hallerde sağlanabileceği ölçüde, yardım isteyen Âkit Tarafa gönderilir.

2. Bu maddenin 1 inci bendinde öngörülenlerin dışındaki hallerde, talepler, yardım istenilen Âkit Tarafın yönetmelikleri veya uygulaması müvacehesinde yerine getirilir.

3. Her Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın uyrukları hakkında verilip adli siciline işlenen bütün mahkûmiyet kararlarını bu Tarafa bildirecektir.

Adalet Bakanlıkları, bir diğerine, bu nevi bilgiyi, imkânlar ölçüsünde, en azından yılda bir defa ileticektir.

MADDE 29

1. Karşılıklı yardım talepleri aşağıdaki hususları ihtiva etmelidir :

- a) Talepte bulunan makam,
- b) Talebin konusu ve sebebi,
- c) Mümkün olduğunda, ilgili kişinin kimliği ve uyruğu,

d) Adli evrakın tebliğine ilişkin taleplerde, muhatapın ismi ve adresi veya bu kişinin kimliğini ve adresini tespiti yararlı tüm diğer bilgiler ile tebliğ konusu belgenin niteliğine ilişkin malumat.

2. İstinabe evrakı, buna ilaveten, itham olunan suç ve olaylar hakkında kısa bir açıklama ihtiva edecektir.

MADDE 30

1. Âkit Taraflar, yardım isteyen Âkit Tarafın ülkesinde suç işleyen uyrukları aleyhine, bu tarafın talebi üzerine, kendi mevzuatı müvacehesinde, cezaî kovuşturma yapmakla yükümlüdürler.

2. Kovuşturma yapılması talebine, olayların maddî unsurlarına ilişkin olarak mevcut bulunan ispat vasıtası deliller eklenecektir.

3. Yardım istenilen Âkit Taraf, cezaî kovuşturmanın sonucunu yardım isteyen Âkit Tarafa bildirir ve ittihaz olunmuşsa, kesinleşmiş karar örneğini gönderecektir.

KISIM II

SUÇLULARIN İADESİ

MADDE 31

Âkit Taraflar, aşağıdaki maddelerde öngörülen hükümler ve şartlarla, diğer Âkit Taraf adli makamlarınca kovuşturulan veya mahkum edilen tüm kişileri birbirlerine teslim etmeyi taahhüd ederler.

MADDE 32

İadesi mümkün suçlar şunlardır :

a) Her iki Âkit Tarafın mevzuatına göre en az bir sene müddetle hapis cezasını veya daha ağır bir cezayı gerektiren suçlar,

b) Mahkumiyetlere ilişkin olarak yardım isteyen Âkit Taraf adlî makamlarınca, bu maddenin (a) bendinde belirtilen suçlar sebebiyle en az altı ay hürriyeti bağlayıcı cezaya hükmedilmiş olması halinde.

c) İade talebi, yardım isteyen Âkit Taraf ve yardım istenilen Âkit Taraf kanunlarınca hürriyeti kısıtlayıcı bir ceza ile tecziye olunan müteaddit suçları ihtiva etmekle birlikte bunlardan bazıları ceza müddetlerine ait şartlara uymuyorsa, yardım istenilen Âkit Taraf bu sonuncu suçlar için dahi iade etmek hakkını haiz olacaktır.

Bununla beraber, yardım isteyen Âkit Taraf mevzuatında öngörülen veya bu Tarafta hükmedilen ceza, yardım istenilen Âkit Taraftaki ceza ile aynı nevi olmalıdır.

MADDE 33

İade talebi aşağıdaki hallerde kabul edilmeyecektir :

1. İadesi istenilen kişi yardım istenilen Âkit Tarafın uyruğu ise,
2. İade talebine konu olan suç, yardım istenilen Âkit Tarafça siyasî bir suç veya siyasî suçla bağlantılı suç olarak addedilirse,
Terörizm suçları veya Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanına, Kuveyt Emirine, Kuveyt Veliâhd Prensine yönelik fiiller, siyasî suç olarak addedilmeyecektir,
3. İade talebine konu olan suç, münhasıran askerî bir suç niteliğindeyse,
4. İade talebine konu olan suç kısmen veya tamamen yardım istenilen Âkit Taraf ülkesinde işlenmişse,
5. İade talebine konu olan suç sebebiyle, yardım istenilen Âkit Tarafta bir kovuşturma yapılmaktaysa veya nihâf karar verilmişse veya takipsizlik kararı veya men'i muhakeme kararı ittihaz edilmiş ise,
6. Talebin alındığı tarihte, iadesi istenilen kişi, yardım isteyen ve yardım istenilen Âkit Tarafların mevzuatlarına göre, kovuşturulmaktan veya cezalandırılmaktan, zamanaşımı nedeniyle bağışık hale gelmişse,
7. Yardım isteyen veya; ülkesi dışında bir yabancı tarafından işlenen suçlarla ilgili olarak cezaî kovuşturma yapma yetkisini haiz olması kaydıyla yardım istenilen Âkit Tarafta genel af ilan edilmişse,

MADDE 34

Yardım istenilen Âkit Tarafın, âdi bir suç için yapılan iade talebinin bir kişinin ırkı, dini, milliyeti veya siyasî düşüncesi sebebiyle kovuşturulması veya cezalandırılması amacıyla yapıldığı kanaatında olması için ciddi sebepler mevcut olduğu takdirde iade kabul edilmeyecektir.

MADDE 35

1. İade talebi yazılı olarak yapılacak ve diplomatik kanaldan iletilecektir.
2. İade talebine aşağıdaki belgeler eklenecektir :

a) Yardım isteyen Âkit Tarafın kanunlarına uygun olarak düzenlenmiş bir mahkumiyet kararının veya tevkif müzekkeresinin yahut aynı tesiri haiz diğer belgenin aslı veya onaylanmış sureti;

b) Suçların, işleniş şeklini, yerini ve tarihini, bunların hukukî tavsiflerini gösteren ve ilgili kanun hükümlerine atıf yapan bir belge ile kanun hükümlerinin metinleri,

c) İadesi istenilen kişinin olabildiğince sarih eşgali ile bunun kimliğini ve uyruğunu tespitte yarayacak diğer bütün malumat, mümkünse bu kişinin parmak izi fişleri ve fotoğrafı.

MADDE 36

1. Müstacel hallerde, yardım isteyen Âkit Taraf adlı makamları talep olunan kişinin muvakkaten tutuklanmasını isteyebilirler.

2. Muvakkat tutuklama talebinde, 35 inci maddenin 2 nci paragrafının (a) bendinde sayılan belgelerden birisinin mevcudiyeti ve iade talebinin gönderilmesinin amaçlandığı zikredilecektir. Talepte, ayrıca, suçun niteliği, muhtemel veya halihazırda hükmedilmiş cezalar, suçun işleniş tarihi ve yeri ve imkânlar nispetinde talep edilen kişinin kimliğini ve bulunduğu yerini belirlemeye yarayacak bilgiler bulunacaktır.

3. Muvakkat tutuklama talebi, yardım istenilen Âkit Taraf adlı makamlarına, doğrudan posta veya telgraf veya yazıya dönüşebilen başka bir vasıta ile iletilecektir.

4. Talep kabul edilebilir addedilirse, yardım istenilen Âkit Taraf adlı makamları, kanunlarının öngördüğü şekilde gerekli işlemleri yapacaktır.

MADDE 37

1. Tutuklamadan itibaren 20 günlük süre içinde, yardım istenilen Âkit Taraf iade talepnamesini ve 35 inci maddenin 2 nci bendinde sayılan belgeleri almadığı takdirde, muvakkat tutuklamaya son verilebilir.

2. Muvakkat tutuklama süresi, hiçbir surette, tutuklama tarihinden itibaren 40 günü geçemez.

3. Geçici olarak serbest bırakma her zaman mümkündür, ancak yardım istenilen Âkit Taraf, istenilen kişinin kaçmasına mani olmak için gerekli addettiği bütün tedbirleri alacaktır.

4. Serbest bırakma, iade talebinin sonradan vürudu halinde yeni bir tutuklamaya veya iadeye mani teşkil etmez.

MADDE 38

Yardım istenilen Âkit Taraf, talebi reddetmeden evvel, işbu kısımda öngörülen şartların mevcudiyetinden emin olması için, ikmâlinin mümkün olacağını addettiği mütemmim bilgiyi diplomatik kanaldan isteyebilir. Yardım istenilen Âkit Taraf, bu mütemmim bilginin tesellümü için bir tarih belirleyebilir.

Mütemmim bilgi belirlenen tarihe kadar sağlanamazsa, yardım istenilen Âkit Taraf iade işlemlerine son verebilir.

MADDE 39

Birden fazla Devlet tarafından aynı veya değişik fiilden aynı zamanda iade talep edildiği takdirde, iade istenilen Âkit Taraf, bütün şartları ve özellikle bilâhare yardım isteyen Devletler arasında iade imkânını, iade taleplerinin tarihlerinin sırasını, istenilen kişinin uyruğunu, suçların vehamet derecesini ve işlendikleri yerleri dikkate alarak karar verecektir.

MADDE 40

1. Yardım istenilen Âkit Taraf, kendi hakları ve üçüncü kişilerin hakları mahfuz kalmak kaydıyla, yardım isteyen Devletin talebi üzerine, kendi mevzuatına uygun olarak

- a) Delil teşkil edebilecek,
- b) Suç neticesinde elde edilmiş olup, istenilen kişinin zilyedliğinde bulunan veya sonradan ortaya çıkarılan,
- c) Suç neticesinde elde edilen eşyadan hasıl olan, eşyalara el koyarak bunları teslim edecektir.

2. Bu eşyalar, iadesi istenilen kişinin ölümü veya kaçması halinde dahi teslim edilecektir.

3. Sözkonusu eşyalar üzerinde, yardım istenilen Âkit Tarafın veya üçüncü kişilerin kazanılmış hakları mevcut olduğu takdirde, bunlar mahfuz kalacak ve eşyalar soruşturma sonunda en kısa süre içinde, masraf istenmeksizin yardım istenilen Âkit Tarafa geri gönderilecektir.

MADDE 41

1. Talebin kabul edilmesi halinde, yardım istenilen Âkit Taraf, teslim yerini ve tarihini tespit edecek ve teslim yeterli olacak bir süre önce keyfiyeti yardım isteyen Âkit Tarafa bildirecektir.

2. İşbu maddenin 3 üncü bendinde belirtilen hal mahfuz kalmak kaydıyla, istenilen kişi, tespit edilen tarihte teslim alınmadığı takdirde, bu tarihi takibeden 15 gün sonunda serbest bırakılabilir ve her halde 30 gün nihayetinde serbest bırakılacaktır. Yardım istenilen Âkit Taraf aynı suç sebebiyle iadeyi reddedebilir.

3. Teslim edilmeyi veya alınmayı engelleyen istisnai hallerin mevcudiyeti halinde, ilgili Taraf belgelenen sürenin hitamından evvel diğer Âkit Tarafa haber verecektir. Her iki Âkit Taraf yeni bir teslim tarihi ve muhtemel başka bir teslim yeri üzerinde mutabık kalacaklardır. Bu durumda bundan önceki bent hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 42

1. İstenilen kişi, yardım istenilen Âkit Taraf ülkesinde, iade talebine konu edilenin dışında bir suç sebebiyle kovuşturulmaktaysa veya mahkum edilmişse, bu Taraf talep konusunda kararını verecek ve bunu yardım isteyen Âkit Tarafa 70 inci maddede öngörüldüğü şekilde bildirecektir.

Talep kabul edilirse, istenilen kişinin iadesi, istenilen taraftaki yargılanmasının veya cezasının infazının tamamlanmasına kadar ertelenecektir. Böyle bir durumda, bir evvelki madde tatbik edilecektir.

2. İşbu maddenin hükümleri, istenilen kişinin, tutuklu olarak bulundurulması ve kendisinden yardım istenilen Devlet adlı makamlarının işi bittiğinde geri gönderilmesi şartıyla, yardım isteyen Devlet adlı makamları huzuruna çıkmak üzere geçici olarak gönderilmesine engel teşkil etmeyecektir.

MADDE 43

İade edilen kişi, iadeden evvel işlediği ve iadeye konu teşkil eden suçtan başka bir suç sebebiyle kovuşturulamayacağı, mahkum edilemeyeceği veya tutuklanamayacağı gibi bir ceza veya tutuklama emri dolayısıyla herhangi bir suretle şahsi hürriyetinden yoksun bırakılamaz, yardım isteyen Âkit Tarafın mevzuatına hâlel vermemek kaydıyla, aşağıdaki haller müstesnadır :

a) İade eden Devletin buna muvafakat etmesi. Muvafakat alınması için bir talepte bulunulacak ve buna 35 inci maddede sayılan belgeler ile iade edilen kişinin iadenin genişletilmesi hususunda yaptığı beyanı ile kendisinden yardım istenilen Devlet makamlarına savunmasını takdim etme imkânının sağlandığına dair ifadesini içeren tutanak eklenecektir.

b) Bu kişinin, nihaî olarak serbestisine kavuşmasını takip eden 45 gün zarfında teslim edildiği Taraf ülkesini, elinde imkân olmasına rağmen terk etmemesi veya terkettikten sonra buraya geri dönmesi halinde.

MADDE 44

Kovuşturma esnasında itham olunan suçun niteliği değiştiği takdirde, iade edilen kişi hakkında, ancak yeniden tavsif edilen suçun unsurları iadeye cevaz veriyorsa, takibat yapılabilir veya mahkumiyet kararı verilebilir.

MADDE 45

Yardım isteyen Âkit Taraf, yardım istenilen Âkit Tarafın talebi halinde, iade talebinin konusunu teşkil eden cezaî kovuşturmanın veya cezanın infazının sonucundan bu Tarafa bilgi verecektir.

MADDE 46

43 üncü maddenin (b) bendinde öngörülen hal müstesna olmak üzere, yardım isteyen Âkit Taraf, yardım istenilen Âkit Tarafın muvafakat etmesi halinde, iade edilen kişiyi üçüncü bir Devlete teslim edebilir. Bu amaçla, yardım isteyen Âkit Taraf, üçüncü Devlet tarafından kendisine tevdi olunan belgelerin örneklerini, yardım istenilen Âkit Tarafa iletacaktır.

MADDE 47

1. İfadeye konu olan bir kişinin üçüncü bir Devletten, Âkit Taraflardan birisinin ülkesi üzerinden diğer Âkit Taraf ülkesine transit geçişine, diplomatik kanaldan gönderilecek bir talepname üzerine izin verilecektir. Bu talepnameye, suçun iade edilebilir suçlardan olduğunu belirten gerekli belgeler eklenecektir. Bununla birlikte, vatandaşın transit geçişi reddedilebilir.

2. Hava yolunun kullanılması halinde, aşağıdaki hükümler uygulanacaktır :

a) Uçağın iniş yapması gerekmiyorsa, yardım isteyen Âkit Taraf, ülkesi üzerinden uçuş yapılacak Âkit Tarafı haberdâr edecek ve 35 inci maddenin 2/a bendinde sayılan belgelerin mevcudiyetini teyit edecektir.

Programlanmamış iniş halinde, işbu bildirim 36 ncı maddede öngörülen muvakkat tutuklama talebi hükmünde olacak ve usulüne uygun transit talebinde bulunulacaktır.

b) Uçağın iniş yapması gerektiği takdirde, yardım isteyen Âkit Taraf bu maddenin 1 inci bendinde öngörülen usule uygun olarak, yardım istenilen Âkit Taraftan talepte bulunacaktır.

MADDE 48

1. Yardım istenilen Âkit Taraf ülkesinde iade sebebiyle yapılan masraflar, bu Tarafça karşılanacaktır.

2. Transit olarak ülkesinden geçiş talebinde bulunulan Tarafça meydana gelen masraflar, yardım isteyen Âkit Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 49

İşbu kısımda aksine hüküm bulunmadığı takdirde, iade ve muvakkat tutuklamada münhasıran yardım istenilen Devletin mevzuatında öngörülen usul uygulanacaktır.

KISIM III

HÜKÜMLÜLERİN NAKLİ

MADDE 50

Bu kısmın amaçları bakımından :

a) “Hüküm Devleti” kişinin mahkumiyetine hükmedilen ve buradan nakledildiği Devleti ifade eder,

b) “İnfaz Devleti” cezasının infazı için hükümlü kişinin nakledildiği Devleti ifade eder.

c) “Hükümlü Kişi”, Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, bu Tarafın adli makamınca suçlu görülerek hürriyeti bağlayıcı bir müeyyideyle cezalandırılan ve işbu hapis cezası infaz edilmekte olan kişiyi ifade eder.

MADDE 51

Âkit Taraflar, birbirlerine, diğ er Âkit Tarafın uyruğ u bulunan hükümlü kişileri, ař ağıdaki şartlarla nakledebilirler :

- a) Talebe konu olan fiil her iki Tarafın kanunlarına göre cezalandırılabilir bir suç teşkil ediyorsa,
- b) Mahkûmiyet kesinleşmiş ve infaz edilebilir durumdaysa,
- c) Hükümlü kişi İnfaz Devletinin uyruğ u ise,
- d) Nakle, hükümlü kişi tarafından yazılı şekilde rıza gösterilmişse (veya bu kişi rızasını açıklamaya ehil değilse, bunun kanunî temsilcisi veya yakınları tarafından),
- e) Talep tarihinde, hükümlü kişinin bakiye infazı gereken asgari 1 yıl cezası bulunuyorsa. İstisnai hallerde Âkit Taraflar, evvelki cümlede öngörülen süreden daha az cezası bulunan bir kişinin naklini kararlaştırabilirler.

MADDE 52

Yardım istenilen Âkit Taraf, sebep göstermeksizin talebi reddetme hakkını haiz olacaktır.

MADDE 53

Nakil talebi :

- a) Hüküm Devleti,
- b) İnfaz Devleti,
- c) Devletlerden birine usulüne uygun olarak nakli için müracaat edecek olan hükümlü kişi, tarafından yapılabilir.

MADDE 54

Hüküm Devleti, diğ er Devlete, bu Devletin uyruğ u hakkında ittihaz olunan ve işbu Kısım uyarınca nakle konu teşkil edebilecek her mahkûmiyet kararını bildirecektir.

Hüküm Devletinin yetkili makamları, kesinleşen bir mahkûmiyet kararına konu teşkil eden diğ er Devletin uyruğ undaki her kişiyi, bu Kısımda bahsedilen, memleketine nakil imkânlarından haberdâr etmek için bilgi verecektir.

Nakil talebi üzerine, hükümlü kişi, her iki Devlet tarafından alınan kararlardan yazılı olarak haberdâr edilecektir.

MADDE 55

1. Hükümlü kişi, nakline, serbestçe ve naklin doğurabileceğ i hukukî sonuçlara tamamen müdrük olarak rıza göstermelidir. Hükümlü kişinin yaşı, sağık veya akli durumu sebebiyle Âkit Taraflardan birisi tarafından gerekli görüldüğü takdirde, kanunî temsilcisinin muvafakati aranılacaktır. Bu konuda izlenecek usul Hüküm Devletinin mevzuatına tâbi olacaktır.

2. Hüküm Devleti, İnfaz Devletinin talebi üzerine, bu Devlete, nakil konusundaki rızanın yukarıdaki bentte belirtilen şartlara uygun olarak verildiğinin bir konsolosluk görevlisi tarafından tespiti imkânını sağlayacaktır.

MADDE 56

1. İnfaz Devleti, Hüküm Devletinde hükmedilen cezanın kalanını infaz etmeye devam edecektir.

2. Hüküm Devletinde verilmiş olan ceza, niteliği ve süresi bakımından İnfaz Devletindekinden daha ağırsa, bu Devlet kendi mevzuatında aynı suçta en ziyade tekabül eden müeyyideyi ikâme edecek veya hükmedilmiş olan cezayı kendi mevzuatında öngörölmüş bulunan azamî hadde indirecektir.

3. İkâme olunan müeyyide, niteliği veya süresi bakımından, Hüküm Devletinde verilmiş olan müeyyideden daha ağır olamayacağı gibi İnfaz Devleti mevzuatında öngörülen azamî haddi de geçemeyecektir.

MADDE 57

İnfaz Devleti, Hüküm Devletinin talebi üzerine, bu Devlete infazın tamamlanması konusunda bilgi verecektir.

MADDE 58

İnfaz şartları, bu konuda gerekli olan tüm kararları almakla münhasıran yetkili bulunan İnfaz Devletinin mevzuatına tâbi olacaktır.

MADDE 59

Karardaki olayların esasına taalluk eden başvurular hakkında karar verme yetkisine sadece Hüküm Devleti haiz olacaktır.

MADDE 60

1. Nakledilen hükümlü kişi, Âkit Taraflardan birinde çıkarılan genel aftan yararlanacaktır. Özel afta ilgili olarak, her vak'a Âkit Tarafların iç mevzuatları çerçevesinde ayrı ayrı mütalaa edilecektir.

2. Hüküm Devleti, cezanın infazına tamamen veya kısmen son verecek her karar veya tedbirden İnfaz Devletini gecikmeksizin haberdâr edecektir.

3. İnfaz Devletinin yetkili makamları, Hüküm Devletinden cezanın infazını sona erdirecek herhangi bir bilgi alır almaz cezanın infazına son verecektir.

MADDE 61

İşbu Kısım hükümlerine göre nakledilen hükümlü kişi, İnfaz Devletinde, nakle konu olan suç sebebiyle yeniden kovuşturulmayacak, tutuklanmayacak ve şahsî hürriyetinden yoksun bırakılmayacaktır.

MADDE 62

Bu Kısım, yürürlüğe girişinden evvel veya sonra ittihaz olunan mahkumiyet kararlarına uygulanacaktır.

MADDE 63

Bütün talepler yazılı olarak yapılacaktır. Talepte, hükümlü kişinin kimliği, İnfaz Devletindeki adresi ve cezanın çekildiği kurum belirtilecektir. Buna, hükümlü kişinin veya kanunî temsilcisinin nakle rıza gösterdiğine dair yazılı beyanı da eklenecektir.

MADDE 64

Hüküm Devleti, kararın, infaz edilebilirliğini gösteren aslını veya onaylı örneğini İnfaz Devletine gönderecek ve mümkün olduğu nispette suçun işleniş şeklini, zamanını ve yerini ve ayrıca hukukî tavsifini belirtecek ve ayrıca bakiye ceza miktarı, tutuklulukta geçen süre, cezadan yapılan indirim, hükümlünün kişiliği ve Hüküm Devletinde mahkumiyetin ittihazdan evvelki ve sonraki devrelerdeki davranışları hususunda bilgi verecektir.

İnfaz Devleti, nakil talebinin kabulünden evvel aynı suç için mevzuatında öngörülen azamî cezayı Hüküm Devletine bildirecektir.

Taraflardan biri, kendisine iletilen bilgiyi yeterli görmüyorsa, mütemmim bilgi isteyebilir.

MADDE 65

Aksi her iki Tarafça kararlaştırılmadığı takdirde, bu kısım uygulanırken doğan masraflar, münhasıran Hüküm Devletinin ülkesinde yapılan masraflar dışında, İnfaz Devleti tarafından karşılanacaktır.

Masrafları karşılayan Devlet, muhafızları da temin edecektir. İnfaz Devleti, hiçbir şekilde, cezanın infazı ve hükümlü kişinin gözetim altında bulundurulması için sarfölen masrafların kendisine ödenmesini talep etmeyecektir.

BÖLÜM III

GENEL PRENSİPLER

MADDE 66

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve buna ilişkin belgeler yardım isteyen yetkili makamın imza ve mühürünü ihtiva edecek olup, tasdik veya benzeri bir usule tâbi değildir.

MADDE 67

I inci Bölümün, II nci Bölümün I inci Kısmının uygulanması bakımından, Âkit Tarafların hiçbirisi, aşağıdaki istisnalar hariç kendisinden yardım istenilen Âkit Tarafın ülkesinde doğan masrafların ödenmesini talep etmeyecektir :

a) Hükümet tarafından istihdam edilmeyen bilirkişilerin celbi ve bu bilirkişiler tarafından düzenlenen raporlar için yapılan masraflar,

b) Hususî hukuk ve ticaret hukukuna ilişkin tanıkların ücretleri,

c) Tutuklu bulunan kişinin nakli için yapılan masraflar

MADDE 68

Aksi bu Anlaşmada belirtilmiş olmadıkça, muhaberat Adalet Bakanlıkları vasıtasıyla yapılacaktır.

Gerektiğinde, konsolosluk kanalıyla veya diplomatik yolla ve bu Anlaşmanın II. bölümünün uygulanması bakımından Interpol aracılığıyla muhaberat yapılabilir.

MADDE 69

İşbu Anlaşmanın uygulanması bakımından, talepler ve buna ilişkin belgeler yardım isteyen Âkit Tarafın dilinde düzenlenecek ve bunlara yardım istenilen Âkit Taraf diline yapılmış tercümeleri eklenecektir. Bununla birlikte, yardım istenilen Âkit Tarafın diline tercümede zorlukla karşılaşılmaması halinde, İngilizce tercüme kabul edilecektir.

Bütün belgeler iki nüsha düzenlenecektir.

MADDE 70

Yardım istenilen Âkit Taraf, bu Anlaşma kapsamında bulunan herhangi bir talebi tamamen veya kısmen yerine getiremez veya yerine getirilmesini reddederse, bunu nedenleriyle birlikte derhal yardım isteyen Âkit Tarafa bildirecek ve talebe ilişkin belgeleri iade edecektir.

MADDE 71

Âkit Taraflar, talep üzerine, mevzuatları, adlî sistemleri ve mahkemelerinin uygulamaları konusunda bilgi teatisinde bulunacaklardır.

BÖLÜM IV

NİHAÎ HÜKÜMLER

MADDE 72

Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek bütün zorluklar diplomatik kanaldan çözümlenecektir.

MADDE 73

İşbu Anlaşma, her iki Âkit Tarafın yürürlükte bulunan Anayasal usulleri çerçevesinde onaya tabidir. Bu Anlaşma, her iki Tarafın Anlaşmanın yürürlüğe konulması için gereken tüm hukukî işlemleri tamamladığına dair birbirlerine yapacakları bildirimlerden sonuncusunu takip eden 30 gün hitamında yürürlüğe girecektir.

MADDE 74

Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Bununla birlikte, her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafa bildirimde bulunarak her zaman Anlaşmayı feshedebilir.

Anlaşma bu bildirimden diğer Âkit Tarafa alındığı tarihten altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

Yukarıdaki hükümleri tasdiklen Âkit Tarafların yetkili temsilcileri bu Anlaşmayı imzalayıp mühürlemişlerdir.

Ankara'da 24 Mart 1997 tarihinde, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ve her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere iki nüsha tanzim edilmiştir. Yorumda farklılık halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
Adalet Bakanı
Şevket KAZAN

KUVEYT DEVLETİ
HÜKÜMETİ ADINA
Adalet Bakanı
Evkaf ve İslam İşleri
Bakanı
Mohammed Dhaifallah SHARAR

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	26
13	1	13
30	75	54: 56, 171: 194

I- Gereğçeli 166 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 75 inci Birleşim tutanağına bağılıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/313